

Extended DISC analyysi maajoukkueen apuna

Persoonallisuuskartoitus *löytää kylmän veden*

Koripallo on perusajatukseltaan yksinkertainen peli. Pelaajilla on oltava hyvä urheilullinen perusosaaminen, jotta pelistä tulee mitään. Rajusti karrikoiden on osattava juosta, heittää ja puolustaa. Muu on hienosäätöä.

Näiden lähtökohtien täytyttyä hyvien pelaajien ja joukkueiden erot tehdään lukuisilla pienillä asioilla. Näihin kuuluu pelaajien hyvä tunteminen ja jokaisen persoonallisuuden parhaiden ominaisuuksien hyödyntäminen.

Yksi Suomen koripallomaajoukkueen valmennusjohdon käyttämistä apuvälineistä tiellä kohti joukkueen vahvuuksien tunnistamista on ns. Extended DISC analyysi.

Extended DISC analyysi on Extended DISC Oy:n kehittämä ja markkinoima työkalu konsultti- ja koulutusorganisaatioiden käyttöön. Sovellusalana on myös urheilu.

- Suurimmat markkinat tuotteellemme ovat koulutus- ja konsulttialan yrityksissä. Olemme jakeluketjussa sijoittuneet ennen henkilöstökoulutusyrityksiä, jotka käyttävät tuotettamme omassa koulutustyössään, kertoo toimitusjohtaja Jukka Sappinen yrityksensä toimialasta.

- Urheilu on tuotteemme hyvä sovellusala, mutta bisnesmielessä se on aivan marginaalissa. Lähinnä urheilu on mukana työntekijöittemme henkilökohtaisten intressien ja henkilösuhteiden kautta, muistuttaa Sappinen yrityksensä toiminnasta, joka on ulottanut vaikutuksensa jo yli 50 maahan.

Pohjana Jungin teoriat

Vahvasti yksinkertaistaen Extended DISC analyysissä pyritään löytämään jokaisen ihmisen oma mukavuusalue, jossa myös yksilön suurimmat vahvuudet löytyvät. Kun vahvuudet on löydetty, alkaa pohdintavaihe. Kuinka voin käyttää vahvuuteni parhaiten joukkueen hyväksi? Tai valmentajan kannalta yhtä tärkeä kysymys on, kuinka tällaista pelaajaa tulisi valmentaa?

Teoria nelikentän kautta toteutettavalle analyysille on vanha, mutta edelleen käytökelpoinen. Teorian pohjana on sveitsiläisen modernin psykologian isänä pidetyn

Carl Gustav Jungin analyttisen psykologian ajatus, jossa ihmisen psyykettä pidetään luontaisesti hengellisenä ja tutkittavissa olevana ominaisuutena.

- Akselin eri päihin pistetään toisilleen vastakkaiset ominaisuudet ja nelikenttä muodostuu, kun vaakasuora ja pystysuora akseli pannaan päällekkäin. Yli 90 prosenttia maailmalla myytävistä työkaluista perustuu tähän, sinänsä julkiseen ja yksinkertaiseen malliin. Sisällöt kuitenkin ratkaisevat lopputuloksen, ei pelkkä malli, muistuttaa Jukka Sappinen.

Koripallossa nelikentän ääripäistä löytyy sellaisia ominaisuuksia kuin analyysi, vapaus, tunne ja työ. Näiden sektoreiden "väli-ilmansuuntina" ovat täydentämässä termit riski, mukavuus, turva ja kuri.

- Se, miten urheilijan paikka nelikentässä löytyy, perustuu 24:een kaksiosaiseen kysymykseen, joihin vastaaminen kestää noin 15 minuuttia. Kaikki alkaa kuitenkin siitä, että jokainen pelaaja katsoo itseään re-

helligesti peiliin ja tulkitsee mitä siellä näkyy. Omat vahvuudet, pelot, tahtotilat ja kaikki muu omaan persoonallisuuteen liittyvät asiat. Se auttaa jokaista analysoimaan kuinka muut kyseisen ihmisen näkevät. Ainahan nämä kaksi näkökulmaa eivät ole lainkaan samanlaiset.

Kun jokaisen pelaajan mukavuusalue nelikentässä löytyy, voidaan tarkastella koko joukkueen tilannetta. Löytyykö joukkueesta riittävästi erilaisia, toisiaan täydentäviä pelaajia. Olisi kuitenkin aivan liian suuri yksinkertaistus, jos kuviteltaisiin, että kun on nähty millaisia pelaajia joukkueessa on, tehtävä olisi etsiä nelikentän puuttuviin sektoreihin tietyntyyppisiä persoonia.

Dettmann tutustui jo Saksassa

Maajoukkueen päävalmentaja Henrik Dettmann tutustui työkaluun jo Saksassa sikä-

läistä miesten maajoukkuetta valmentamaan.

Myös Dettmann haluaa asettaa analyysistä keskusteltaessa asiat oikeisiin mittasuhteisiin. - Olen pikku hiljaa vuosien varrella opetellut tämän analyysin logiikan ja vaikutukset käytännön työhön. On kuitenkin muistettava, että hyviä apuvälineitä pelin ymmärtämiseen on paljon, mutta perusasioiden hallitsemista nämä eivät ohita ja korvaa.

- Kyseessä on yhteisöllinen työkalu, joka auttaa paitsi valmentajaa, ennen kaikkea pelaajaa. Pelaaja oppii tämän analyysin avulla parhaassa tapauksessa näkemään vahvuutensa kirkaammin, mikä puolestaan jälleen parhaassa tapauksessa johtaa edistymiseen joukkueen osana toimimisessa, kiteyttää Dettmann.

Valmentajalle analyysityökalusta on hyötyä myös siltä osin, mitä analyysissä ei

näy. - On osattava tulkita niitä asioita, joita joukkueen vahvuuksiin ei välttämättä juuri sillä hetkellä kuulu. Nämä alueet, joissa "vesi on kylmempää" pitää tunnistaa ja niiden korjaamisessa valmennukselta vaaditaan pitkämielisyyttä, Henkka korostaa.

Dettmannilla on tunnetusti jalat maassa tekemisessään, niin myös suhtautumisessa tämänkaltaisiin apuvälineisiin. Mikään uusi maailma ei tälläkään työkalulla aukea, mutta aivan kuin lapio helpottaa kuopan kaivamista, pystyy Extended DISC analyysillä selkeämmin näkemään tiettyjä asioita.

- Työkalun selkeä etu on sen yksinkertaisuus. Siksi myös pitää muistaa, ettei lähde tekemään liian monimutkaisia johtopäätöksiä yksinkertaisella analyysillä. Ihmisiä voi totuttaa uimaan hiukan kylmemmässä vedessä, mutta persoonallisuutta ei voi, eikä pidä yrittääkään keneltäkään muuttaa. ●

